

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Інститут екранних мистецтв

Кафедра кінорежисури та кінодраматургії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
наукової роботи

Ірина ЯН

30 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАЙСТЕРНІСТЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-творчий)

спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

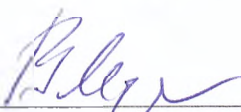
освітньо-творча програма Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

(назва освітньої програми)

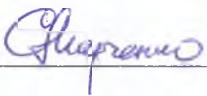
Розробник: **Марченко Валентин Віталійович**, заслужений діяч мистецтв України, доцент, завідувач кафедри кінорежисури та кінодраматургії

Викладачі: Марченко В. В., заслужений діяч мистецтв України, доцент

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінорежисури та кінодраматургії протокол № 5 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Валентин Марченко
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-творчої програми

Доцент Сергій Марченко
(підпис)

30 08 2024 р.

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання											
	денна						заочна					
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Обов'язкова</i>											
Рік навчання	1		2		3		1		2		3	
Семестр	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Кількість кредитів -	1	1	1	1	1	1						
Загальний обсяг годин -	30	30	30	30	30	30						
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні											
	Семінарські											
	Практичні											
	Індивідуальні											
	15	15	15	15	15	15						
	Лабораторні											
Самостійна робота												
15	15	15	15	15	15							
Вид підсумкового контролю		залік		залік	екза мен	екза мен						

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- програми «Майстерність за спеціальністю» є удосконалення фахових практичних компетентностей творчих аспірантів, виховання висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців аудіовізуальної сфери з широким спектром знань та умінь, зі сформованою системою загальнолюдських та мистецьких цінностей, інтегрованих у світовий освітній і мистецький простір.

Завдання:

- уміння виконувати професійні функції режисера, драматурга кіно;
- у творчій діяльності керуватися надбаннями майстрів українського та світового кіномистецтва;
- виховувати естетичний смак (формувати та розвивати світогляд, художньо-естетичний смак);
- використовувати попередньо набуті теоретичні знання в практичній діяльності;
- опанування умінь та навичок методичної та практичної роботи над мистецьким проектом;
- створення оригінального аудіовізуального мистецького проекту.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

ПРН 01. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері аудіовізуального мистецтва та

виробництва і вмiти її доречно й коректно використовувати.

ПРН 02. Умiння вiльно вести iноземною мовою бесiду-дiалог за фахом, перекладати фаховi тексти без словника, вiдтворювати результати власних наукових дослiджень у текстах iноземною мовою.

ПРН 13. Дотримуватись норм професiйної етики й академiчної доброчесностi у науковiй i практичнiй дiяльностi та проведеннi власного наукового дослiдження.

3. Структура навчальної дисциплiни

На вивчення навчальної дисциплiни вiдводиться 180 годин / 6 кредитiв ECTS.

Види квалiфiкацiйних робiт:

- 1) контрольна робота визначається творчим керiвником в залежностi вiд обраного творчого мистецького проєкту згiдно iндивiдуального плану аспiранта;
- 2) курсова робота (проєкт) - наукова стаття, методичнi рекомендацiї згiдно iндивiдуального плану аспiранта;
- 3) квалiфiкацiйна робота - презентацiя та обгрунтування творчого мистецького проєкту.

Назви тем	Розподiл годин мiж видами роботи											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числi					усьо го	у тому числi				
		л	п	сем	iнд	са м		л	п	ла б	iн д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Актуальнiсть тематики творчого мистецького проєкту.					15	15						
2. Аудiовiзуальна iнтерпретацiя мистецького проєкту					15	15						
3. Методичнi засади реалiзацiї аудiовiзуального проєкту.					15	15						
4. Пiдготовка аудiовiзуального проєкту					15	15						
5. Апробацiя аудiовiзуального проєкту					30	30						
Всього:					90	90						

4. Програма навчальної дисциплiни

1 рiк навчання, 1 семестр

Тема 1. Актуальнiсть тематики творчого мистецького проєкту.

Вибiр художнього матерiалу для створення творчого мистецького проєкту, аналiз та опис актуальностi матерiалу та теми дослiдження.

Визначення мистецького продукту у рамках проєкту, постановка завдань для реалiзацiї продукту. Визначення мистецької новизни проєкту. Визначення

можливостей практичного застосування дослідницької складової проєкту. Створення постановочного плану (експлікації) мистецького продукту. Аналіз можливого впливу творчого мистецького проєкту на культурні процеси. Аналіз методів роботи над мистецьким проєктом, визначення методичного забезпечення. Аналіз джерел, необхідних для створення мистецького проєкту та його обґрунтування. Аналіз проблематики у сферах естетики, глядацької рецепції, чи мистецької педагогіки, пов'язаної із реалізацією та демонстрацією мистецького продукту (продуктів) у рамках проєкту.

Основні поняття, ключові слова: *творчість, наукова новизна, експлікація, методичне забезпечення.*

Рекомендована література

1. Брехт Б. *Про мистецтво театру*. К., 1977. 366 с.
2. Пащикова О. *Кінообразність О. Довженка в контексті авангардних течій мистецтва 20-х років* // *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць*. Київ, 2009. Вип. 4–5. С. 140–156.
3. Попова Н. М. *Принцип єдності свідомості й діяльності та його відображення у взаємодії концептуальної й мовної картин світу* / *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. 2013. Вип. 24. С. 341–349.

1 рік навчання, 2 семестр

Тема 2. Аудіовізуальна інтерпретація мистецького проєкту

Систематизація дослідженого матеріалу, його трактування та інтерпретація, робота над створенням художнього образу мистецького продукту, його художнього оформлення та матеріальної частини. Визначення творчого, естетичного, навчального або рецептивного експерименту у рамках мистецького продукту (продуктів).

Робота над науковою статтею стосовно проблематики, пов'язаної із творчим мистецьким проєктом та аналіз напрацювань із творчим керівником та науковим консультантом.

Визначення завдань для роботи із співавторами у рамках проєкту.

Співпраця із співавторами та партнерами зі створення мистецького продукту, постановка завдань та контроль за їхнім виконанням. Визначення локації для реалізації та демонстрації мистецького продукту та необхідного матеріального забезпечення.

Визначення методичної проблематики пов'язаної із реалізацією проєкту, робота із методологічними джерелами.

Робота над написанням статті на актуальну тему, що стосується проєкту, публікація статті.

Основні поняття, ключові слова: *сюжетно-фабульна будова, інтерпретація, рецептивний експеримент, копродукція, методологічні джерела.*

Рекомендована література

1. Брехт Б. Про мистецтво театру. К., 1977. 366 с.
2. Пашкова О. Кінообразність О. Довженка в контексті авангардних течій мистецтва 20-х років // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. Київ, 2009. Вип. 4–5. С. 140–156.
3. Попова Н. М. Принцип єдності свідомості й діяльності та його відображення у взаємодії концептуальної й мовної картин світу /Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. 2013. Вип. 24. С. 341–349.
4. Росул Т. І. Наукова і художня картини світу: тенденції взаємодії // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: зб. наук. праць. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. Вип. 3 (58). С. 295–298.

2 рік навчання, 3 семестр

Тема 3. Методичні засади реалізації аудіовізуального проєкту.

Систематизація методичної проблематики, пов'язаної із реалізацією проєкту, створення методики виконання завдань, робота над відповідними методичними рекомендаціями.

Додатково: написання тез для виступі на науково-практичній конференції.

Аналіз методик, суміжних чи близьких до методики реалізації проєкту.

Участь у наукових конференціях, вивчення літератури, відвідування майстер-класів, тренінгів, лекцій, пов'язаних із реалізацією мистецького проєкту, їхнє обговорення із творчим керівником та науковим консультантом. Аналіз отриманого матеріалу, залучення висновків та напрацювань до власної методики та процесу написання методичних рекомендацій.

Основні поняття, ключові слова: методичні рекомендації, аудіовізуальний курс, естетичний аспект.

Рекомендована література

1. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Київ: Логос, 2011. 391 с.
2. Горпенко 2015. Горпенко В. Г. Історична динаміка термінології сучасних екранних мистецтв (О. Довженко. Теоретичні погляди) // Вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. 2015. Вип. 16. С. 95–105.
3. Жукова Н. А. Елітарність як компонент культуротворення: досвід некласичної естетики: монографія. Київ: ПАРАПАН, 2010. 244 с.

2 рік навчання, 4 семестр

Тема 4. Підготовка аудіовізуального проєкту.

Робота над методичними рекомендаціями, визначення та пошук методів розв'язання поставлених завдань, випробування їх на практиці, аналіз роботи, фіксація результатів та висновків, уточнення актуальності у обґрунтуванні творчого мистецького проєкту відповідно до результатів експерименту та подальше його проведення. Робота над науковою статтею.

Апробація методичних рекомендацій, враховуючи участь у науково-практичних конференціях, майстер-класах, мистецьких заходах та фестивалях у будь-якій формі. Оформлення та затвердження методичних рекомендацій Вченою радою університету. Робота над науковою статтею, її обговорення із творчим керівником та науковим консультантом. Публікація методичних рекомендацій та статті.

Основні поняття, ключові слова: режисерська концепція, динамізація сценічної дії, творча апробація.

Рекомендована література

1. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Київ: Логос, 2011. 391 с.
2. Горпенко 2015. Горпенко В. Г. Історична динаміка термінології сучасних екранних мистецтв (О. Довженко. Теоретичні погляди) // Вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. 2015. Вип. 16. С. 95–105.
3. Жукова Н. А. Елітарність як компонент культуротворення: досвід некласичної естетики: монографія. Київ: ПАРАПАН, 2010. 244 с.
4. Зубавіна І. Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). Київ: Інтертехнологія, 2006. 272 с.
5. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ: Абрис, 1999. 416 с.
6. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття. Київ: Либідь, 1997. 224 с.
7. Мусієнко О. Авангард: естетична радикалізація // Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. Київ, 2015. Вип. 16. С. 58–66.
8. Новікова Л. Кінематографічний імідж України й українців: західна складова // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. К., 2009. Вип. 4–5. С. 202–215.
9. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф крізь призму мистецької особистості: монографія. Київ: НАКККіМ, 2012. 128 с.

3 рік навчання, 5 семестр та 6 семестр

Тема 5. Апробація аудіовізуального проєкту.

Створення мистецького продукту, репетиційний процес, аналіз репетиційного процесу, застосування та аналіз застосування методичних рекомендацій, обговорення із творчим керівником робочого процесу, опис результатів роботи у обґрунтуванні мистецького проєкту. Організація прем'єри мистецького продукту, його обговорення.

Демонстрація мистецького продукту (продуктів) на глядача, участь у фестивалях та інших мистецьких форумах, аналіз глядацької рецепції. Участь у науково-практичних конференціях, майстер-класах, апробація та експертне обговорення методики. Завершення роботи над обґрунтуванням творчого мистецького проєкту. Завершення апробації творчого мистецького проєкту. Фіксація висновків апробації у обґрунтуванні творчого мистецького проєкту. Підготовка та організація презентації творчого мистецького проєкту. Завершення створення

обґрунтування творчого мистецького проєкту та підготовки необхідних документів для його захисту згідно Положення.

Основні поняття, ключові слова: *хронотон, просторово-часовий план, каузальність.*

Рекомендована література

1. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Київ: Логос, 2011. 391 с.
2. Горпенко 2015. Горпенко В. Г. Історична динаміка термінології сучасних екранних мистецтв (О. Довженко. Теоретичні погляди) // Вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. 2015. Вип. 16. С. 95–105.
3. Жукова Н. А. Елітарність як компонент культуротворення: досвід некласичної естетики: монографія. Київ: ПАРАПАН, 2010. 244 с.
4. Зубавіна І. Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). Київ: Інтертехнологія, 2006. 272 с.
5. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ: Абрис, 1999. 416 с.
6. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття. Київ: Либідь, 1997. 224 с.
7. Мусієнко О. Авангард: естетична радикалізація // Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. Київ, 2015. Вип. 16. С. 58–66.
8. Новікова Л. Кінематографічний імідж України й українців: західна складова // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. К., 2009. Вип. 4–5. С. 202–215.
9. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф крізь призму мистецької особистості: монографія. Київ: НАКККіМ, 2012. 128 с.

Теми практичних занять

Заняття проходять в індивідуальній формі.

5. Методи навчання

У навчальному процесі опанування дисципліни застосовуються наступні методи на основі таких засад:

- 1) за джерелом знань: словесні, наочні, практичні;
- 2) за логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: дедуктивні, індуктивні, аналітичні;
- 3) за дидактичною метою: організація навчальної діяльності, стимулювання, контроль і оцінка;
- 4) за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладення, дослідницькі.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1.	Актуальність тематики творчого мистецького проєкту.		20
2	Аудіовізуальна інтерпретація мистецького проєкту.		20
3	Методичні засади реалізації аудіовізуального проєкту.		20
4	Підготовка аудіовізуального проєкту.		20
5	Апробація аудіовізуального проєкту.		20

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання	Кількість балів
Вміння розкрити, проаналізувати, продемонструвати бачення проблем, що визначають зміст самостійної роботи	0-15
Вміння користуватися професійною лексикою, доречно вживати терміни з категоріального апарату дисципліни	0-5

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Результати навчальної діяльності здобувачів оцінюються за 100 - бальною шкалою.

Поточний контроль: поточне оцінювання роботи здобувачів впродовж семестру проводиться за допомогою: експрес опитування з розглядуваної теми, контрольних вправ, практичних завдань.

Критерії оцінювання при поточному контролі

Критерії оцінювання	Кільк. балів
Завданням поточного контролю є перевірка розуміння певного матеріалу, вироблення навичок самостійного опрацювання текстів, здатності їхнього осмислення та вміння представити знання матеріалу публічно та письмово.	0-40

Підсумковий (семестровий) контроль:

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

здобувач повинен:

– виконувати професійні функції режисера, драматурга кіно;	0-10
– уміти оперувати науковою мистецтвознавчою термінологією в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва	0-10
– уміти вільно вести іноземною мовою бесіду-діалог за фахом, перекладати фахові тексти без словника, відтворювати результати власних наукових досліджень у текстах іноземною мовою	0-10
– оволодіти уміннями та навичками методичної та	

практичної роботи над мистецьким проєктом.	0-10
--	------

Сума балів за поточний контроль та самостійну роботу				
Т	Сам. роб	сума	залік/іспит	Сума
40	20	60	40	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	відмінно - відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	
64-73	D	Задовільно – посередній рівень знань з незначною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	

13. Методичне забезпечення

1. Офіційний сайт КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого;
2. Аудіо- та відеозаписів театральних та музичних творів;
3. Бібліотека української драматургії [Електронний ресурс]. URL: <https://ukrdramalib.com.ua> (дата звернення: 28.08.2024);
4. Бібліотека української літератури [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrlib.com.ua> (дата звернення: 28.08.2024);
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2024);
6. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. URL: <http://nplu.org> (дата звернення: 28.08.2024);
7. Публічна бібліотека імені Лесі Українка, відділ мистецтв [Електронний ресурс]. URL: <http://lucl.kiev.ua> (дата звернення: 28.08.2024);
8. Бібліотека українського мистецтва [Електронний ресурс]. URL: <https://uartlib.org> (дата звернення: 28.08.2024);
9. Український театр [Електронний ресурс]. URL: <https://theatermag.com.ua> (дата звернення: 28.08.2024);
10. Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого [Електронний ресурс]. URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/index> (дата звернення: 28.08.2024);
11. Сучасне мистецтво [Електронний ресурс]. URL: <http://sm.mari.kyiv.ua/> (дата звернення: 28.08.2024);
12. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://mari.kyiv.ua/science/scientific-publications/contemporary-problems-of-art-education-in-ukraine> (дата звернення: 28.08.2024);
13. Культура і мистецтво у сучасному світі [Електронний ресурс]. URL: <http://culture-art-knukim.pp.ua> (дата звернення: 28.08.2024).

Рекомендована література:

Базова

1. Брюховецька Л. Кіномистецтво. Київ: Логос, 2011. 391 с.
2. Горпенко 2015. Горпенко В. Г. Історична динаміка термінології сучасних екранних мистецтв (О. Довженко. Теоретичні погляди) // Вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого. 2015. Вип. 16. С. 95–105.
3. Жукова Н. А. Елітарність як компонент культуротворення: досвід некласичної естетики: монографія. Київ: ПАРАПАН, 2010. 244 с.
4. Зубавіна І. Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). Київ: Інтертехнологія, 2006. 272 с.
5. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ: Абрис, 1999. 416 с.
6. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття. Київ: Либідь, 1997. 224 с.
7. Мусієнко О. Авангард: естетична радикалізація // Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. Київ, 2015. Вип. 16. С. 58–66.
8. Новікова Л. Кінематографічний імідж України й українців: західна складова // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і

телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. К., 2009. Вип. 4–5. С. 202–215.

9. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф крізь призму мистецької особистості: монографія. Київ: НАКККіМ, 2012. 128 с.

Допоміжна:

1. Брехт Б. Про мистецтво театру. К., 1977. 366 с.

2. Пашкова О. Кінообразність О. Довженка в контексті авангардних течій мистецтва 20-х років // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: зб. наук. праць. Київ, 2009. Вип. 4–5. С. 140–156.

3. Попова Н. М. Принцип єдності свідомості й діяльності та його відображення у взаємодії концептуальної й мовної картин світу /Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. 2013. Вип. 24. С. 341–349.

4. Росул Т. І. Наукова і художня картини світу: тенденції взаємодії // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: зб. наук. праць. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. Вип. 3 (58). С. 295–298.